

Сванте Август Аррениус
(1859–1927)

Видатний шведський хімік і фізик, лауреат Нобелівської премії з хімії 1903 року, один із засновників фізичної хімії.

Ще в дитинстві виявив виняткові здібності до біології, фізики й математики. У 17 років вступив до Упсальського університету й уже через два роки отримав ступінь бакалавра природничих наук. Проте продовжував вивчення фізики в університеті протягом трьох наступних років.

1881 року переїхав у Стокгольм, де продовжував дослідження в галузі електрики під керівництвом Едлунда у Фізичному інституті Шведської королівської академії наук. 1886 року став стипендіатом Шведської королівської академії наук, що дозволило йому працювати і проводити дослідження за кордоном. Протягом наступних п'яти років працював з Оствальдом, Больцманом і Вант-Гоффом. Повернувшись до Стокгольму 1891 року почав читати лекції з фізики в Стокгольмському університеті, а 1897 року посів там посаду ректора.

За розробку теорії електролітичної дисоціації 1903 року був нагороджений Нобелівською премією «як факт визнання особливого значення його теорії електролітичної дисоціації для розвитку хімії».

Аррениус мав широкий діапазон наукових інтересів: опублікував статтю про кульові блискавки, вивчав вплив сонячної радіації на атмосферу, шукав пояснення кліматичним змінам, намагався застосувати фізико-хімічні теорії до вивчення вулканічної активності, передбачив можливість глобального потепління через викид діоксиду карбону при спалюванні палива.

Аррениус відомий не лише як учений, але і як автор численних підручників, науково-популярних статей та книг з геофізики, астрономії, біології та медицини. Протягом багатьох років Аррениус займав посаду директора Нобелівського інституту в Стокгольмі.